

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa Z. P.

przeciwko Kopalniom [...]

o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 9 lutego 2017 r.,
na skutek pisma pełnomocnika strony pozwanej z dnia 16 stycznia 2017 r.

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z 17 listopada 2016 r., w sprawie o sygn. II BP 2/16, na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi spółki z o.o. Kopalnie [...] o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w J. z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt VII Pa .../15. Wyrokiem tym Sąd oddalił apelację spółki od wyroku Sądu Rejonowego w B. z 17 marca 2015 r., który uwzględnił powództwo Z. P. i zasądził od pozwanej spółki (pracodawcy) odszkodowanie na podstawie art. 45 k.p. w kwocie 9.829,53 zł z odsetkami od wniesienia pozwu, tj. od 6 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy uznał skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w J. z 25 września 2015 r. za oczywiście bezzasadną z przyczyn podanych w uzasadnieniu postanowienia z 17 listopada 2016 r.

Reprezentujący spółkę radca prawny skierował do Prezesa Sądu Najwyższego pismo z 16 stycznia 2017 r., które należy uznać za zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z 17 listopada 2016 r.

Podał w nim m.in., że „Mimo braku jednoznacznej podstawy prawnej zaskarżenia postanowienia z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie odmowy przyjęcia do rozpoznania skargi na niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia zwraca się z prośbą o zweryfikowanie orzeczenia o kosztach zastępstwa procesowego zawartego w tym postanowieniu, posiłkując się przepisem art. 394² § 1 k.p.c. W ocenie pozwanego brak jest podstaw do obciążenia pozwanego tymi kosztami, a orzeczenie Sądu w tym zakresie narusza art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Skarga na niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia w przedmiotowej sprawie nie wpływa w żaden sposób na sytuację finansową powoda, który został zaspokojony w całości. Ewentualna niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia byłaby podstawą roszczenia wobec Skarbu Państwa zgodnie z art. 417 § 1 i art. 417¹ § 1 k.p.c. (*k.c.?*). Nie można zatem mówić o celowej obronie dochodzenia przez powoda swych praw, co uzasadniałoby zastosowanie art. 98 k.p.c. Nadto przepis § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia stanowi o wynagrodzeniu za sporządzenie skargi oraz opinii o braku podstaw do jej wniesienia. Ten przepis nie stanowi o wynagrodzeniu za odpowiedź na skargę, której odmowa przyjęcia do rozpoznania została orzeczona na posiedzeniu niejawnym”. Skarżący wniósł „o ewentualną zmianę orzeczenia poprzez nieobciążenie pozwanego kosztami”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niedopuszczalne i dlatego zostało odrzucone.

Orzeczenia Sądu Najwyższego (w tym postanowienia o kosztach postępowania w sprawie ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia) nie podlegają zaskarżeniu.

Orzeczenie Sądu Najwyższego jest orzeczeniem ostatniej instancji i dlatego nie podlega zaskarżeniu. Wyjątek musiałby być wyraźnie wskazany w ustawie. Nie

ma takiego wyjątku w ustawie o Sądzie Najwyższym ani w ustawie Kodeks postępowania cywilnego (k.p.c.). Wskazany w piśmie skarżącego art. 394² § 1 k.p.c. również nie jest i nie może być podstawą zaskarżenia orzeczenia Sądu Najwyższego. Wszak wyraźnie odnosi się do niektórych postanowień sądu drugiej instancji, czyli do postanowień wydanych przez sąd powszechny. Sąd Najwyższy nie jest sądem powszechnym. Nie rozpoznaje sprawy w toku instancji tak jak sąd powszechny. Rozpoznaje sprawy wyraźnie przypisane. W przypadku zażaleń są to postanowienia wskazane w art. 394¹ k.p.c. i nie należy do nich postanowienie o kosztach, wydane w sprawie ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ k.p.c. i następne). Jest to szczególne postępowanie, w którym Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę jako jedyna instancja. Nie jest to bowiem merytoryczne rozpoznanie sprawy, bo to należy do dwuinstancyjnego postępowania przed sądami powszechnymi, lecz rozpoznanie skargi żądającej stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Procedura ta również nie przewiduje zaskarżenia orzeczenia Sądu Najwyższego. Sytuacji tej nie zmienia konstytucyjna zasada dwuinstancyjnego postępowania, gdyż jak wskazano Sąd Najwyższy nie rozpoznaje sprawy w toku instancji, lecz poza tokiem instancji w szczególnych przypadkach wymienianych w ustawie o Sądzie Najwyższym i w Kodeksie postępowania cywilnego – por. postanowienia Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2012 r., II PZ 7/12, z 13 marca 2012 r., III SO 3/12, z 17 lutego 2012 r., III SO 1/12, z 21 listopada 2011 r., II PZ 33/11, z 9 marca 2011 r., III SO 20/10.

Zażalenie na orzeczenie o kosztach zawarte w postanowieniu Sądu Najwyższego z 17 listopada 2016 r., w sprawie o sygn. II BP 2/16, nie ma prawnego oparcia i dlatego jako niedopuszczalne podlega odrzuceniu.

Można jedynie wyjaśnić, że w postanowieniu zasądzono powodowi Z. P. zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 240 zł, gdyż mógł wnieść odpowiedź na skargę i jego wniosek o nieprzyjęcie skargi do rozpoznania był zasadny. Strona przeciwna może wnieść odpowiedź na skargę na podstawie art. 424¹² k.p.c. w związku z art. 398⁷ k.p.c. (por. J. Gudowski - Komentarz do KPC - do art. 398⁷) i żądać zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z ogólnymi zasadami.

Co do wysokości zasądzonych kosztów, to skargę i odpowiedź wniesiono gdy obowiązywało rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. W skardze wpis podano w kwocie 543 zł. W aktualnej dla wniesienia skargi wersji rozporządzenia (pierwotnej) stawka minimalna dla wps w kwocie 543 zł wynosiła 360 zł (§ 2 pkt 2). Z tytułu odpowiedzi na skargę przysługiwały więc koszty zastępstwa procesowego (art. 98 i 99 k.p.c.). Podstawę zasądzenia kosztów odpowiedzi na skargę stanowił podany w postanowieniu z 17 listopada 2016 r. § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia. Przepis miał zastosowanie na podstawie § 20 tego rozporządzenia (odpowiednio). Zgodnie z tym przepisem wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. To, że § 10 ust. 5 pkt 2 literalnie nie wymienia odpowiedzi na skargę nie oznacza, że nie ma podstawy do zwrotu kosztów odpowiedzi na skargę. Stosuje się ten przepis odpowiednio (§ 20 rozporządzenia). Podobna sytuacja występuje w przypadku odpowiedzi na skargę kasacyjną i stosowaniu § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia w związku z § 20.

Zasądzono najniższe koszty jakie wynikały z § 10 ust. 5 pkt 2 w związku z § 2 pkt 2 w wersji aktualnej (pierwotnej) dla wniesienia skargi i odpowiedzi na skargę, czyli 240 zł.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji.